

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak **torek** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krone, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 rin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za **inzerate** se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Spoznaj se sam!

IV.

C. Štajersko.

Glede uredbe ljudskih šol na slovenskem Štajerskem sem v jezikovnem oziru imel le pomanjkljive vire na razpolago; tako da si nisem mogel napraviti popolnoma jasne slike.

Kar sem dobil, podam s tem slovenski javnosti s prošnjo, da oni činitelji, ki so zmožni in imajo zato priliko, to mojo pomanjkljivo sliko spopolnijo tako, da bode odgovarjala resnici.

Temeljna publikacija glede ljudskega šolstva na Štajerskem je menda že spredaj navedena knjiga: „Normal-Lehrpläne für Volksschulen“ Wien 1874. V njej se nahaja na str. 127 med splošnimi pripombami o nalogi ljudske šole lepi odstavek:

„Naloga vsega ljudskega šolstva je, vzgajati učence za ljudi, ki vstopijo v dejansko življenje z dobro izvežbanim duhom, (z jasnim razumom, trdno voljo, npravnim značajem, s srcem, ki je vneto za vse dobro, plemenito, resnično in lepo — in z navdušenostjo za krasoto in veličastnost narave, za domovino in **narod**, zvesto ndani cesarski hiši), ki pa tudi razpolagajo z gotovo vsoto znanja in ročnosti za potrebe vsakdanjega življenja“.

Vsaj nekoliko bode možno tudi iz naslednjega presoditi, v koliko se tu izražene ideje — posebno glede navdušenosti za domovino in **narod** — izvršujejo na ljudskih šolah štajerskih Slovencev!

Razven te knjige je še cela zbirka zvezkov, ki ima naslov: Die neuen Gesetze u. Verordnungen auf dem Gebiete der Volksschule für Steiermark. Do l. 1888. je bilo izšlo 22 zvezkov, od katerih so meni bili le nekateri na vpogled.

O slovenskih ljudskih šolah na Štajerskem kot takih, ali o nemščini na slovenskih šolah, — o kakšnih utrakvističnih šolah jaz v teh. meni dostopnih tiskanih zakonih in naredbah nisem našel ničesar..

Kakšni zakoniti predpisi obstoje glede pouka nemščine na slovenskih šolah, tega tudi od nobene druge strani nisem mogel zanesljivo izvedeti. Rekle se mi je n. pr., da je pouk v nemščini odvisen od c. kr. okraj. šolskih svetov, oziroma od starišev; poučuje se nemščina, ako to žele stariši, sicer pa ne! Teh obojih trditvij jaz ne morem spraviti prav v soglasje, tem manj, ko državni ljudskošolski zakon z dne 14. maja 1869. določa v svoji § 6.: „O učenem jeziku in o pouku v drugem dež. jeziku odločnje po zaslišanju onih, kateri šolo vzdržujejo (to so občine [stariši!]), v okviru zakonito določenih mej deželna šolska oblast“.

Radi tega prosim gg. učitelje, da to zadevo slovenski javnosti po svojih strokovnih in drugih listih do dobra pojasnijo! — Spoznavajmo se, spoznavajmo svoje pravice!

Normalnih učnih načrtov (iz l. 1874.) ozir. razdelitve ur v istih, si nisem izpisoval; a zdi se mi, da v njih o drugem dež. jeziku ni govora. — Pač pa mi je na razpolago oni tedenski urni red, ki ga je c. kr. štajerski dež. šolski svet izdal 26. septembra 1889. za one ljudske šole, na katerih se poučuje nemščina kot drugi deželni jezik.

Iz tega urnega reda je razvidno, da se nemščina na Štajerskem poučuje tudi že na gotovih slov. enorazrednicah in seveda potem više po vseh večrazrednicah in sicer*) 3—4 ure, le na petrazrednicah zadnja 3 leta po 5 ur na teden.

*) Na enorazrednicah s poldnevniim poukom sta v tretjem šolskem letu nemščini odmerjeni 2 uri.

Popolnoma v tem smislu govori neki drugi odlók iste šolske oblasti od 25. sept. 1892., št. 3265, (sklicuje se na starejši tozadevni odlók z dne 14. septembra 1870., št. 1598, ki pa meni ni znan). — kateri ima tudi sledeče določilo:

„Ob enem se pripomni, da se k udeležbi nemškega pouka smejo siliti le oni otroci, katerih stariši ali postavni zastopniki se v začetku šolsk. leta **niso** izrečno izrazili, da nočejo pripustiti svojih otrok k nemškemu pouku“.

To poslednje določilo se nahaja tudi že v odgovoru, ki ga je dalo vis. naučno ministrstvo 6. junija 1888, št. 2287., na neki rekurz; samo da je tu še rečeno: „takšna **ustna** izjava se lahko odda le v začetku vsakega šolskega leta pri **predsedniku** okrajn. šolsk. sveta“.

Po moji sodbi je poslednja določba protustavna (protipostavna), ker vsebuje neko siljenje k učenju drugega deželnega jezika s tem, da se zahteva izjava, da naj otrok ne obiskuje nemščine; — (prostovoljna bi bila prijava za nemščino!). — To siljenje postane očitnejše in občutnejše še s tem, da se zahteva, da se mora ta izjava dati **ustno** pri predsedniku okr. šol. sveta v začetku šolskega leta. — Recimo: na 10 šolah okraja se začne isti dan novo šolsko leto. Kje naj iščejo stariši predsednika? — Mari naj vsi pohitijo v kraj, kjer ima glavarstvo svoj sedež, ker glavar ne more biti ob enem na desetih krajih!

So pa na Štajerskem tudi posebne vrste „slov.“ ljudske šole — ponemčevalnice, za katere obstoje kaj zanimivi predpisi. Na razpolago mi je del odlóka c. kr. dež. šolskega sveta v Gradcu z dne 17. okt. 1895, št. 6942, oziroma nekega c. kr. okr. šolskega sveta iz istega leta, s katerim se gorenji odlók šoli dostavlja.

LISTEK.

Pavlo Črnokril.

Ruski spisal Marko Vovčok.

(Dalje.)

XVI.

Tako sta minila dva meseca. Varka je bivala več v gradu, nego doma. Gospoda se je vrnila in vse, muziko in plese je povodenj odnesla . . .

Varka je še vzlic temu hodila po večerih v grad, a tam je že niso več tako sprejemali kakor prej; vsak je imel svoje delo, nekateri razdražen z nadležnimi skrbmi, drugi spet utrujen do zlobe na ves svet.

Začeli so jo začudeno gledati: zakaj ona tako lenari? Kaj jo vleče v grad? Kaj je tukaj za njo tako sladkega? Zakaj poseda tukaj in drži roke križem? Zakaj bega iz doma kakor iz pekla?

Kaj je mogla odgovoriti Varka na take besede? Šla je domov. Spremljali so jo s smehom, s pokimavanjem, obsojeva je jo z začudenimi, izumljenimi očmi.

Oh, kako težko je prebila ta prvi večer doma, brez ljudij, brez njihovega govora. Težka bridkost ji je trla srce. Hotela je delati — ni mogla: vse ji je bilo zoprno, roke so se ji tresle.

Pavlo je sedel molče, tiho; onemoglo ga je pogledala in vprašala:

— Pavlo, kaj sedi tako, kakor da bi bil začaran? Ali se ne čutiš zdravega?

— Ne, nič mi ni.

— Ali si zdrav?

— Zdrav.

— Pavlo! je zakričala v trepetu, pozablja je sama nase. Ljudje so nemara izvedeli? Ali se ne bojiš?

— Ne bojim se.

Zatekla se je v kot in zakrila oči. Glava jo je neiznosno bolela, srce ji je razbijalo kakor s kladivom po prsih. Iznova je skočila in zakričala:

— Povej mi resnico . . . Poslušaj! . . . Ti si bolan? Bolan in — bojiš se?

— Bolan, — bojim se. — je priznal Pavlo mehanično brez pozornosti, brez zavednosti.

Varka je plakala pred njim; gledal jo je, kakor gledajo ljudje na bolnika, kateremu nič več ne pomaga; obsipala ga je z očitanji in ga proklinjala. On je vse slišal in razumel, a ni mu seglo do srca. Poslušal jo je s pazljivostjo, gledal jo onemoglo, a slišal in videl je ni, pred njegovo dušo je vstajalo nekaj drugega. Ko se je začelo svitati, jo je spanec premagal — pozabila je sama sebe.

A njega se ni usmilil spanec. Dan je našel Pavla ravno takega, kakor ga je sinoči pustil. Zdani se je, treba je bilo iti na tlako.

XVII.

Za Varko se je začelo strašno življenje: nikamor ni mogla iti, da bi si razgnala boleost,

nobenega sredstva ni bilo zoper njeno pekočo srčno bol. On pa, na katerega se je zanašala, je postal tih, krotek, nekako slab, kakor nezmožno dete. Zaman ga je karala, zaman izlivala svojo jezo nad njim, prepirala se z njim, zaman: poslušal jo je in ji odgovarjal, kakor da bi se ga reč celo nič ne dotikala, ampak koga drugega, neznanega. Vseeno mu je bilo, ali se sodi o njem tako ali tako.

— Čemu si jo ubil, ako sedaj tako propadaš radi tega? Ako se tako ubijaš radi nje! je zakričala Varka nad njim.

Stresel se je po vsem životu in se zalil s solzami. Plakal je, plaka kakor mlada deklica. Varka se je prestrašila teh solz bolj nego vsega na svetu — srce ji je ostrmelo, vsa jeza je izginila, polastila se je je strašna groza. Ne vede prav, kaj dela, skočila je k vratom in jih zaklenila. Potem se je zagnala spet k njemu in mu brisala solze, pomirjevala ga in ga prosila, naj ne plaka.

A on je neprestano ihtel, dolgo, dolgo do onemoglosti.

Od tega časa je hodila Varka kakor človek, kateri je zgrešil vsa pota in ceste, kateri ne ve, kam bi se obrnil, in tudi ne išče več rešitve.

Včasih se je je lotevala taka jeza, da je trgala obleko razse in se jokala same nezmožnosti in slabosti.

A Pavlo je vidno pojemal. Ni ga mogla več pogledati; begala je od njega, čim dalj je mogla, na nasprotni konec koč. Vse je pozabila, tudi to

Najzanimivejši odstavki istega se glase v prevodu: „Pouka v dež. jeziku se imajo udeleževati vsi učenci in učenke, ako se niso stariši istih ali njihovi zastopniki v začetku šolskega leta izrazili v nasprotnem smislu. Od 3. — incl. 5. šolsk. leta (t. j. 3. in 4. razr.), v katerih je učni jezik slovenščina, se nemščina poučuje kot učni predmet in sicer v 3. šolsk. letu 3 ure na teden.

V 6. 7. 8. šolsk. letu, t. j. 5. razr., v katerih je **učni jezik nemščina**, se ima slovenščina poučevati 5 ur na teden“.

„Da se učenci boljše privadijo drugemu dež. jeziku, se ima ponavljanje v računstvu, oblikoslovju, zemljepisju, zgodovini vršiti v tem jeziku“.

Torej ravno v predmetih, kjer je največ in najtežjih strokovnih izrazov za vsakdanje življenje! Kdaj pa se naj naša mladina uri v njih v slovenščini?!

Kaj pa se zgodi z učenci, kojih stariši so se izrazili proti pouku v nemščini? — Ali so na Štajerskem slovenski okraji, kjer ni niti enega takšnega očeta?!

„Razven tega se še tu pripomni, da korist („Interesse“) tega pouka zahteva, da se učitelj že v prvem razredu (tako torej!) posebno pri nazornem pouku potruditi, da otrokom pove in jih nauči tudi nemška imena vseh obravnavanih predmetov; pa tudi v drugih učnih predmetih, n. pr. v računstvu, se bode v vseh razredih mnogokrat našla prilika, da se otrokom nemški jezikovni zaklad pomnoži brez škode (?) za splošni ljudski pouk v materinščini. Celu proste nemške stavke se otroci brez posebne težave (?) že na tej učni stopnji lahko uče, da se jim uho in jezik navadi na nemščino.

Namen temu je, da pridejo otroci že z malim nemškim jezikovnim zakladom v 3. razred, kjer se pričinja pravi pouk v nemščini“. — Tako se skrbi za germanizacijo, pa ne za slovenski narod!

Imel sem priliko, govoriti z dvema kateheta, ki sta svoj čas poučevala na takšni petrazredni ponemčevalnici, in njih izpoved glede uspehov je bila uničujoča za tako urejene petrazrednice!

Iz vsega, kar sem mogel izvedeti, sklepam, da mora biti podobnih odlokov na Štajerskem mnogo, in da je pouk nemščine na slovenskih šolah zelo različno urejen v posameznih okrajih, celo na posameznih šolah istega okraja. In vsiljuje se mi dvom, da imamo katerega **slovenskega** učitelja ali sploh razumnika, ki bi natančno pregledal uredbo vsega slovenskega šolstva na Štajerskem!

In vendar moramo to poznati podrobno in v celoti, t. j. po vseh slovenskih deželah, ako hočemo pogoditi prava sredstva za svoj vsestranski in narodni napredek.

Iz tega vzrača za naše, posebno učiteljske liste, lepa naloga, da nam zberemo in objavimo vse sem spadajoče odloke in zakone vseh šolskih oblastev onih dežel, v katerih prebivajo Slovenci. — Povedati se ima tudi, na kolikih šolah — in kako se vsa objavljena določila izvršujejo. — Njih časovna in teritorialna razvrstitev bo glasno govorila o naši narodni zavednosti ali nezavednosti ter o usodi, katero so nam namenili gotovi, v tej stvari odločujoči faktorji, in katero odvrniti se naš narod do danes še ni resno potrudil!

Na ta način bode omogočeno, da si napravimo resnično sliko o stanju vsega sedanega slovenskega ljudskega šolstva. Vsak omikan Slovenec, posebno vsak slovenski politik, bi jo moral imeti; a pri dosedanjih razmerah, ko so različni odloki le prizadetim učiteljem znani, to ni bilo mogoče. In potemtakem ni danes menda niti enega Slovenca, ki bi imel le približno resnično sliko o stanju ljudskega šolstva po vsem Slovenskem. Vsak sanjari svoje, govori in dela po svoje na podlagi svojega pomanjkljivega znanja v tem oziru, in vsi skupaj nič ne dosežemo in naše **slovensko** ljudsko šolstvo, gotovo ne vseskozi, pa menda po večini vedno bolj hira. — Tako ne sme dalje ostati! (Konec prihodnjic.)

Naša bodočnost.

Pod tem in drugimi naslovi je pisala „Domovina“ zadnja leta precej veliko. Razmotrivali so razni dopisniki o važnem vprašanju o slovenskem trgovstvu. Mislim, da smo si v tem vsi edini, da bi imel ubogi naš slovenski narod v bogatem, neodvisnem trgovskem stanu neprecenljivo podporo. Reči hočem več, s trgovskim stanom vstal bo tudi teptani narod.

Zelo težko pa je pri naših razmerah kaj svetovati, to tudi ni moj namen, ampak samo iz skušenj hočem nekaj podati.

Toži se o pomanjkanju slovenskih trgovin, in mi ne moremo pomagati. Prisiljeni smo začeti z malim trgovstvom. Kajti naši slovenski trgovci so se z malimi izjemami sami postavili na noge. Torej gotovo ni pričakovati od prve generacije tistega uspeha, katerega si želimo. Naš trgovec je bogat, ako naročeno blago takoj plačati zamore. Denarja pa za večja podjetništva, od katerih bi i trgovci sami i slovenski narod mogli pričakovati zaželjenega uspeha, tega najbolj važnega faktorja nam manjka. Delavnost in varčnost ste gotovo najboljši čednosti trgovca, a same čednosti ne pomagajo. Manjka nam v drugi vrsti tudi podjetniškega duha, a kje bi tudi tega dobili, in za ta ne manj važni faktor nam manjka trgovskih šol, trgovskih akademij.

Naš trgovski stan se rekrutira skoraj brez izjeme iz ljudij, ki so komaj dovršili ljudsko šolo.

pri nas namreč še velja teorija, da se sin od očeta največ nauči. Dečka, ki je dovršil 14. leto, vtaknejo v očetovo trgovino, v kateri tiči potem vse svoje življenje, ako ga kak konkurz ne prebudi iz spanja. Res je, da ni ravno lahko drugače delati. A zakaj pa drugi narodi ne delajo tako. Pekoča rana na našem telesu je, da nimamo niti najnavadnejših trgovskih šol, niti dvarazrednih trgovskih šol nimamo, ki jih imajo drugi narodi v vsakem malem mestu. V večjih nemških mestih dovrši vsak trgovski pomočnik dvarazredno trgovsko šolo, in te šole so organizirane ravno tako, ko tista hvalisana Mahrova trgovska šola v Ljubljani. In vzlic teh študij ostanejo, akoravno se jim nudijo tudi druge bolj sijajne službe, pri trgovini. Vidi jo namreč pri trgovstvu boljše bodočnost, in ti upi se jim tudi spolnijo, ne tako slovenskim trgovcem, ki morajo večkrat boljše službeno mesto zapustiti, kjer jih potem nadomesti tujec.

Nisem sicer dobro orijentiran, nekaj pa vsaj, da lahko trdim, da nimamo Slovenci izvzemši morebiti Ljubljano nič takih trgovcev, ki bi vsaj dovršili Mahrovo šolo, ki jim je najbližja. Sploh so Slovenci v tem zavodu jako sramotno zastopani. Mislim pa, da to ni toliki vzrok, da je šola nemška, kot znana slovenska malomarnost. Največja škoda pa je, da slovenski trgovci, ki so takorekoč v gmotnem oziru edini, ki bi mogli svoje sinove dati na trgovsko šolo, tega ne storijo. Drugi pa, ki nimajo doma trgovine, gredo v tujino. Poznam precej nekdanjih Mahrovih učencev, Slovencev, ki so dovršili to šolo, šli v inozemstvo, ker doma niso dobili mesta, kajti tu je imel prednost tujec, akoravno je bil morebiti Čeh, a tujina je nadarjene slovenske fanle sprejela z odprtimi rokami in jih nam skoraj vse — potujčila. Govorim tukaj o Mahrovi šoli, ker se nahaja v sredini Slovenije, nam torej najbližja; naj mi nikdo ne zameri, da pišem o nemškem zavodu, ker slovenskega nimamo.

„Da, slovenskega enakega zavoda nimamo“, tako sem pravil nekdanj nekemu bavarskemu Nemcu v Nürnbergu. „To je pač škandal“, mi je odgovoril, „za Boga, povejte mi, kaj neki mislijo v tisti vaši lepi Ljubljani. Nam jih tudi ne da država, ampak sami si jih ustanovimo, akoravno imamo „trihter“, to pač sami vemo, kaj nam je v korist.“ Torej Slovenec idi po svetu in hvali svojo domovino, s čem? Niti najmanjšega nimaš. — Pomagaj si sam, in Bog ti pomore!

Glejmo vsaj na to, da tisto malo število izobražencev ostane v domovini.

Kaj naj bi še le govoril o višjih trgovskih šolah, o trgovskih akademijah. Zopet „Domovina“ je bila, v kateri sem čital poziv, oziroma dolg dopis, v katerem so se slovenski dijaki pozivljali za obisk trgovskih akademij. „Začetek je narejen“, je stalo črno na belem, že študira par slovenskih

kako ga je ljubila in kako se je nadejala velike in nepopisne sreče žnjim. Sedaj je videla v njem le vzrok in krivdo vse te njene grozne, nepopisne nesreče.

— Pojdi, pojdi že proč! je kričala nad njim. Poberi se mi izpred oči!

Takoj je ubogal in se stisnil v najoddaljenejši kot.

— Čemu vedno tako sediš? O, jaz nesrečnica! Čemu me spominjaš moje nesreče!

— Jaz te ničesar ne spominjam, je odvrnil.

— Da, z besedami ne spominjaš, a še hujše — sam s seboj!

— Jaz ne spominjam! Ne, jaz ne spominjam je odgovoril tiho.

— Zakaj si tak? ga je vprašala neko jutro. Ljudje že skimavajo z glavami... Ali me res hočeš nalašč pogubiti? Ali me hočeš oddati ljudem na obsodbo?

Pavlo je popadel kapo. Zagrabila ga je za rokav in ga ni pustila iz koč.

— Pusti, jo je prosil, moram iti na tlako.

— Povej mi! Povej, zakaj me hočeš pogubiti? Tak hočeš iti med ljudi? Kakšen si, komu podoben? A ljudje vse zapazijo!

Vztrepetal je hipoma, kakor da bi se mu bila luč zasvetila v temoti...

— Ljudje mi nemara pomagajo! je dejal Pavlo.

— Kako? S čem? Kaj si si namislil? je izpraševala in se zadirala Varka.

S silo se ji je iztrgal iz rok in pobežal na ulico. Zagnala se je za njim, da bi ga došla, a videč druge ljudi na ulici, se je potegnila nazaj v svojo koč, zarila se v kot kakor otrok od straha in od tam je napenjala ušesa, kakšen šum je na ulici, kaj pomenja!

XVIII.

Ljudje so šli na tlako. Vedno več in več se jih je tol pilo, moških in ženskih, fantov in deklet — slišale so se vesele šale mladih, glasno „ohanje“ med ženskami in resni razgovori moških.

Pavlo jim je tekel nasproti.

— Ljudje! Ljudje! Gromada!* je kričal že iz daleka.

Vsi so ga obstopili in čakali, kaj bo. Vse je potihnilo kakor v temnem logu.

— Jaz sem ubil ženo! je zatrjeval Pavlo vsakemu. Jaz sem ubil ženo!

— Oj, zlo! Oj, beda! so zakričale ženske. Moški so stopili bliže Pavla.

Na ta šum so se pojavili otroci, gromadski dedi. Kmalu se je zbrala vsa gromada. Ulica je bila po dolgem in po širokem natlačena ljudij. Ženske in dekleta so stopile v ozadje in tam tožile in ohale. Ako se je katera iz radovednosti prerila bližje, so jo potisnili iznova nazaj. Vaška sodba se je vršila na ulici. Pavlo je stal pred njo.

— Kako se je to zgodilo? Kedar? je začel Pavla izpraševati sivi ded, gledaje mu v oči s svojim ostrim pogledom.

* Gromada je občina, tudi vaško sodišče. V Rusiji sodijo manjše prestopke in kaznneje kmetje sami.

Pavel je začel pripovedovati s tresočim glasom. Sodišče je poslušalo, iz ženske tolpe so se glasila začudenja — ženske so klicale sedaj Boga, sedaj koga iz tolpe. Skraja so vsi mislili, da je ubita Varka, in so jo pomilovali, čeprav ni bila priljubljena, no, to se je pozabilo spričo njene nesrečne smrti. — a ko so zvedeli resnico, križ božji! se je dvignila grozna zmešnjava, razlil se je po ulici jok in stok!

A sodniki so stali okolu Pavla molče in mirno.

Pavlo je začel plakati. Ko je priznal svoje zločinstvo, začela se je gromada posvetovati, kaj je treba ukreniti, kako postopati.

Pavlu so zvezali roke, poslali pošto v grad o tem slučaju in poslali po Varko v Pavlovo koč.

Varko so našli doma v kotu. Hoteli so jo prijeti, a ona se je branila kakor divja orlica, ni se hotela podati, ni hotela iti z njimi, tedaj so jo pa vzeli s silo seboj. Držali so jo za roke in jo deli v verige.

Njo so posadili v eno koč, Pavla v drugo. Pavlo se je vedno jokal. Bog ve, kje se mu je jemalo toliko solz! Ako je kdo pogledal k njemu skozi vrata, ako je pregovoril kdo besedico z njim, mu je iztegoval roke nasproti, kakor da bi prosil sveta, pomoči. Na vsako vprašanje je odgovarjal s pokoro in udano.

A Varka je sedela povešenih očí, brez solz. Trdovratno je molčala na vsa vprašanja in sedela kakor okamenela. Ali pa je hipoma začela svati železne verige raz se. Poskočila je pri ropotanju

dijakov v tujih nemških mestih v trgovskih akademijah. Lep začetek res, tu eden, tam eden. Kar pri nižjih dvarazrednih trgovskih šolah ne pride tako v poštev, namreč denar, to je pri trgovskih akademijah glavna stvar. Da, le čudite se, šolnina znaša po večini v trgovskih akademijah 300 K in še več na leto, celo leto pa stane malo računeno 1500 K.

Pisal je dotični gospod, „trgovske akademije nudijo boljšo bodočnost nego teologija, medicina itd. Nočem oporekati, toda kje dobiti za te študije denar, ker so dražja nego univerzitetna. Vseučilišnik dobi razne podpore, inštrukcije, se more gibati vedno v slovenskih krogih, on ima dovolj slovenskih prijateljev. Na trgovskih akademijah vsega tega ni. Slovenski dijak je navezan izključno le na svoje starše. In lahko trdim, slovenski trgovski akademik je najbolj usmiljenja vreden človek. Na vsaki tretji trgovski akademiji študira morebiti en Slovenec, on se čuti osamljenega, kajti nemški dijaki ne občujejo principijelno z njim, najsibo najboljši človek, kajti on je Slovan. Vprašajte tiste, ki so bili na kaki trgovski akademiji, od njih boste slišali mnogo novega, kar še do zdaj niste vedeli.

„Trgovska akademija je boljša nego univerza“, je rekel gospod pisalec. Nerazumljivo mi je pa, zakaj se je ne poprimejo boljši krogi, krogi, ki so v gmotnem oziru tako srečni, da bi mogli svoje sinove dati na trgovsko akademijo. Zakaj pa vsi postanejo doktorji? Hic Rhodus, hic salta. Nemci ne delajo tako. Skoraj sami bogatini pohajajo med Nemci trgovske akademije, tu najdeš enkratne, dvakratne itd. milijonarje. Zakaj pri nas ni tako, imamo dosti bogatinov. Toda stan, ki si ga izvoliš s trgovsko akademijo, je trudapoln, ta stan je delaven, prinese sicer dosti dobička, pa mnogo dela“.

Tako daleč Slovenci pač še nismo, da bi vzajemali življenje s praktičnega stališča, v tem oziru smo drugim narodom največ nazaj.

Proč s sanjarijo, drugi narodi ne vpijejo „naša bodočnost, kje si!“ ampak jo zagrabijo, zavolj tega je tudi imajo.

Domače in druge vesti.

— **Pevske vaje.** Opozarjamo še enkrat vse naše cenj. pevke in pevce, da so pevske vaje za gospode (za moške zборе) same vsak torek, za pevke (za ženske zборе) samo vsako sredo in za skupen zbor (za mešane zборе) vsak petek točno ob 8. uri zvečer.

Odbor „celjskega pevskega društva“.

— **Gledališka predstava** se vrši 25. t. m. Uprizorila se bode zopet noviteta: Odgojitelj Lanovec.

— **Pustni večer** je priredilo kakor običajno „Celjsko pevsko društvo“. Vsi tisti, katerim je bilo na tem ležeče, da se letošnji dolgi pust na slovesen način pokoplje, so se zbrali v veliki dvorani, tam plesali in se smejali raznim prekomičnim maskam in harlekinom, ki so letali ves večer sem

verig kakor blazna, a potem iznova zamrla in okamenela.

Med tem so odposlani seli objavili grajskemu oskrbniku, kaj se je zgodilo. Ta ni verjel. Sam je hotel videti Pavla in govoriti z njim. Izpraševal ga je in se prepričal o resnici. Ukazal je, naj pazijo na ubijalca, a sam je šel gospodu pravit o umoru.

Kakšna zmešnjava je zavladala po vasi! Bog nebeški! Ugibali so, kaj in kako, in čudili se. Nihče ni šel na tlako, a vse je drlo k gradu v radovednosti, kaj bo.

Videli so, da je hlapec nekam tekel in se kmalu vrnil, takoj za njim je prilomastil zdravnik. Živel ni daleč od grada. Upravitelj ga je sprejel na stopnicah in ga peljal v sobo.

Niso dolgo čakali. Kmalu se je pojavil pred radovedno tolpo upravitelj s zdravnikom. Napotila sta se na vas. Vsi ljudje so se valili za njima. Nič ni pomagalo, da je upravitelj kričal, naj gredo na tlako; nihče ga ni poslušal, nihče ubogal. Vse je drlo za njima.

Upravitelj je pripeljal zdravnika k Pavlu. Zdravnik ga je začel izpraševati, koliko je star? Ali dobro spava? Ali ga mučijo različni strahovi? Ako je imel kakšne prikazni?

— Star sem, je odgovoril Pavlo, osemindvajset let. Spanja sem zelo oropan.

in tje. Ob polnoči pa, ko so peljali princa Karnevala k zaslužnemu počitku, ni vedelo občinstvo, ali se naj joku in solzam mnogoštevilnega spremljavanja smeje ali naj se drži resno.

— **Predrzen goljuf.** Te dni je najel v Gosposki ulici elegantno oblečen tujec stanovanje ter si ob enem izposodil od gospodinje 20 kron, na kar je izginil.

— **Pošta v Laškem trgu** nam je posebno naklonjena. Opetovano se je že zgodilo, da so nam došla pisma naših ondodnih g. sotrudnikov ali za dan kasneje ali so se sploh zgubila. To je res že skrajn nered, posebno ako se pomisli, da je Laško prva štabcija pri Celju. Kdo je temu kriv? Odslej naznanimo vsak tak slučaj poštnemu ravnateljstvu.

— **Čudna judikacija najvišjega sodišča.** Kakor je znano, so bili pred ljubljanskim sodiščem gg. akademiki Triller, Cham in Vodušek toženi radi dvoboja, kojega je imel prvi z nadporočnikom Lanterjem, dočim sta mu druga dva sekundirala. Pred ljubljansko sodnijo so bili vsi trije obtoženci oproščeni, to pa na podlagi izjave vojaških izvedencev, da dotične sablje niso bile smrtno-nevarne. Državno pravdnništvo se je pritožilo, in najvišje sodišče je obsodilo g. Trillerja v 2 mesečen. g. Chama v 10 dneven in g. Vodušeka v 14 dneven zapor. Ta sodba mora vsacega, tudi največjega nasprotnika dvoboja — osupniti, ker je znano mnogo enakih slučajev, v katerih so bili dvobojniki (seveda Nemci) oproščeni.

— **Mariborski Čehi** prirede v nedeljo, dne 12. t. m. v dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru prvi komorni večer* ob sodelovanju nekaterih Slovencev. Ta slovanski koncert postane gotovo jako zanimiv in zabaven. Opozarjamo na tozadevni češki inserat v današnji številki!

— **Kdaj zna nemškutar slovenski?** Mariborski mestni nemškutarški očetje so sklenili pred kratkim, da ne trpe v Mariboru nobenih slovenskih napisov, ki so mimogrede povedano, jako redki. Vzemimo pa v roke „Štajerca“ z dne 5. svečana 1905. in tam vidimo na zadnji strani v kotu slovenski inserat z debelimi črkami, kdaj se vrše živinski sejmi v Mariboru. Nemškutarjem á la Havliček so seveda dobri slovenski groši, katere kmet prinese v mesto, in zato znajo lepo slovenski! Kšeft je prva reč! Heil und Sieg!

— **Za lesotrzce.** C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da potrebuje ravnateljstvo državnih železnic v Belgradu za svojo delavnico v Nišu: 1910 hrastovih tramov, 1000 hrastovih desk, 2050 jelovih desk in 2000 borovih desk raznih velikosti. Pismene zapečatenne in z napisom „Ponudba za dobavo stavbnega lesa“ opremljene ponudbe je najkasneje do 13. marca t. l. opoldne vložiti pri ravnateljstvu državnih železnic v Belgradu. Prepis dobavnega razpisa, obsegajoč podrobne dobavne pogoje, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. — C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja dalje trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je železniško vodstvo v

— A strahi te mučijo? Imaš prikazni?

— Zakaj me to vprašate? je dejal Pavlo in zaplakal.

Ljudje so se tesnili bližje in poslušali, gledali.

— No, kaj, Miron Ivanovič je vprašal glasno grajski upravitelj.

— Blazen je, — zelo blazen, se je odzval zdravnik.

V tolpi se je dvignil ropot; zaslišali so se kriki.

— Tiho! je zakričal oskrbnik. Gromoda, poslušaj!

Vse je utihnilo.

— Pavlo je zblaznel: glejte kakšne nezmožnosti se dolži: Slišite?

— Slišimo laž! Ni res, ni res! Zaman nas mračite, se je razlegalo v tolpi.

— Kaj? Zagotavljam vas, Pavlo hi pri pameti, češ, ako bi bil pri pravi pameti, ali bi se mogel sam javiti sodišču? Za nič na svetu! Kakšen durák bi storil kaj takega?

— Ti si razumen človek! je kriknil iz tolpe mlad glas in zvoneč, silen, kakor zvon.

Oskrbnik se je postavil na prste, da bi videl, kdo ga je pohvalil.

— Pazite sedaj nanj, je nadaljeval upravitelj, a jaz pojdem sedaj in sporočim gospodu o tem.

Kapstatu razpisalo dobavo 84.000 kubičnih čevljev smrekovih desk in 400 kosov Toak-tramov. Ponudbe je vložiti do 4. aprila t. l. 12. ure opoldne pri železniškem departementu v Kapstatu. Podrobnosti o tem razpisu se dobe pri c. kr. avstrijskem trgovskem muzeju na Dunaju. — Tudi na Štajerskem imamo posebno v zgornji Savinski dolini — razširjeno trgovino z lesom. Zakaj se pristojnim uradom ne zdi vredno, da bi o takih razpisih obveščali tudi nas?

— **Umrl** je v Gorici dne 7. t. m. g. Oskar Trglau, eden najdelavnejših in najpriljubljenjših udov ljubljanskih društev, zlasti „Sokola“. Bodi vrlemu narodnjaku zemljica lahka!

— **Novi bankovci po 10 kron** so že precej razširjeni in splošno dopadajo, ker se po barvi in risbi bistveno razločujejo od dosedanjih šablonskih. Na avstrijski strani je tiskovna pomota, ker stoji „Danknoten“ mesto „Banknoten“.

— **Prve metulje** smo že opazovali zadnje dni. Izvabilo jih je toplo pomladansko solnce. Upajmo, da jim ne zamori hladna sapa mladega življenja!

— **Iz Laškega.** „Unsere Ahnen...“ Pust je h kraju. Naši nemčurji so se hoteli od njega spodobno posloviti. Pri „Heringschmansu“, ki so ga imeli v sredo, peli so same ginljive pustne pesmi. Med temi se je najbolj odlikovala tista, v kateri je odstavek: „unsere Ahnen, die alten Germanen...“ Neki hudomušneš je opomnil, da je to brzokone tiskovna pomota, in bi se moralo pravilno glasiti: „unsere Ahnen, die alten Ciganen...“ Toda saj je to samo šala — pustu v slovo. Naši nemčurčki nastopajo v tej pesni le kot slabi igralci v ulogi potomcev starih Germanov. Če še ne verjamete, zaslišite njih lepa slovenska imena: Bezgovšek, Dovečar, Ferlinc, Jazbec, Košir, Kresnik, Labec, Mravlak, Majcen, Premšak, Srnc, Stožički, Ulčnik, Tavčar, Valentinič itd. Vprašajte katerega izmed teh po narodnosti, in marsikateri stopil bode pred vas in trkajoč se na prsa, bode prisegal: „Jaz sem Slovenec z dušo in telesom, in ostanem Slovenec — samo...“ Torej nič — samo pustna komedija.

— **Iz Laškega.** Lepo nalogo so si postavili naši samci za pustni večer; sklenili so združiti pri prijetni zabavi laške Slovence, čisti dobiček te veselice pa namenili našim ubogim šolskim otrokom na slov. ljudski šoli. Ta namen se je lepo izvršil. Zabava je bila izborna, dobiček kljub skromni prireditvi lep — K 21'27 je preostalo za naše uboge šolarčke, katera svota se izroči g. nadučitelju slovenske šole. — Kuriोजना vojska se je vršila nekaj dni pred pustom po našem frgu. Slovenski samci so nabili vabila k svoji pustni veselici po hišah. Nemci so se teh vabil tako zbal, da so jih ponoči potrgali dol ter mesto njih prilipili svoja, sicer jako skromna vabila. „Ne boš Jaka“ si je mislil neki naš korajžni samec „kar je vam dovoljeno, je tudi nam“ — in je nemške lističe pri belem dnevu poslal tisto pot, kakor so prej Nemci naše. Sedaj je nastal mir — vojska s plakati se je končala. Nemci pa grozijo z veliko tožbo.

— **„Dirkalsko društvo v Žalcu“** ima v soboto, dne 11. marca 1905. ob 8. uri zvečer v gostilni g. Viranta v Žalcu svoj redni občni zbor. Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se skliče uro pozneje drugi občni zbor, kateri je sklepčen brez ozira na število navzočih.

Pojdiva, Miron Ivanovič!

Miron Ivanovič je stopil k vratom, a še hitreje nazaj, kajti ljudje so stali pred njim kakor živa stena.

Upravitelj je vse to od strani opazil in govoril:

— A no, pustite ga! Pustite, dobri ljudje! Eh, radovedneži!

— Naj nam zdravnik pove resnico. Resnico.

— Kdo pa ste vi? Gospodu zdravniku ne verjamete? Kaj mrmrate? Zoperstavljeni se hočete? A kako spozna sodba, komu pride zlo, komu slano, gospodu zdravniku ali vam? Radovali bi se, radovali, da se razreši vse tako priprosto, a vi se hudujete, kakor vrani.

— Mi se ne bojimo! Resnico hočemo! so kričali ljudje.

A gospod zdravnik je hipoma skočil skozi okno in bežal kakor zajec po ulici! Kar poskaloval je, — dobro je znal bežati!

Fantje so se spustili za njim, da bi ga dognali, a zdravnik je pobral kamen in se postavil v bran. Tudi fantje so se ustavili, a gospod zdravnik je iznova začel bežati in — ubežal.

Tedaj pa so obstopili upravitelja.

— Kaj lezete okoli mene? je dejal oskrbnik. Jaz ne pobegnem, ne bojte se! Zakaj me prodirate z očmi? Ali me želite ubiti? Strašna smrt,

ki je ostalo v Port Arturju. Vsi, ki so došli tjakaj iz Port Arturja in Daljnega, potrjujejo to vest.

Peta japonska armada. — Japonsko brodovje. London, dne 6. marca. „Morning Post“ poroča iz Šangaja od 4. t. m.: Japonci nameravajo osnovati peto armado, ki bo močna 8 divizij — 140.000 mož — in bo obstajala iz rezervistov iz let 1887. do 1891. Tri divizije so se izkreale že v severovzhodni Koreji; od teh pojde baje en del proti Vladivostoku, drugi pa poskusi zajeti levo krilo ruske armade.

Čuje se, da je ruski poslanik govoril s sultanom, da bi nekaj ruskih ladij črnomoškega brodovja šlo skozi Dardanele.

Petrograd, dne 7. marca. Pri naskoku na prehod Gutulin so Japonci izgubili 2000 mož.

Petrograd, dne 7. marca. Predvčerajšnjim je trajal artiljerijski boj do večera. Najhujši je bil pri Jamsuntunu, katera vas je popolnoma pogorela. To je bil samo začetek splošni bitki. Ponočni naskoki Japoncev na ruski centrum in na rusko levo krilo so bili odbiti.

Petrograd, dne 8. marca. Velikanska bitka pri Mukdenu traja še vedno. Rusi so svojo desno flanko pomaknili proti severu tako, da stoje zdaj paralelno z japonskimi kolonami, ki so jim hotele priti za hrbet. Velik boj je bil pri Inhuantunu na potu v Sinmintin. Japonci so novič z vso ljutostjo naskočili generala Rennenkampfa, prelaz Gutulin in goro Putilov, a so bili povesod odbiti.

London, dne 8. marca. Bitka pri Mukdenu je naravnost strahovita. Rusi imajo že sedaj večje izgube, kakor so jih imeli pri Ljaojangu, še veliko večje izgube pa imajo Japonci. Kaže se, da se je glavna ruska armada že začela umikati na sever od Mukdena. Kuropatkin je baje že preložil glavno vodstvo. Japonsko levo krilo sega že čez Mukden. 25 milj severno od Sinmintina je bil krvav boj med japonskimi konjeniki in med kozaki. Baje so bili kozaki poraženi. Ena japonska divizija sega že do Tielinga. V središču drže tako Rusi kakor Japonci vse svoje pozicije.

London, dne 8. marca. Včeraj ob dveh zjutraj so Japonci naskočili ruske pozicije ob Hunhu. Artiljerijski boj je bil posebno ljut. Tudi severno od ceste v Sinmintin je prišlo do boja.

London, 9. marca. „Times“ se poroča iz Petrograda: Generalnemu štabu je došlo Kuropatkinovo naznanilo, da se nahajajo močno japonski oddelki na severozapadni strani nad Mukdenom, in da je bil vsled tega prisiljen, umakniti se z bojišča.

Petrograd, 9. marca. Petrograjsko brzojavno agentstvo javlja: Boj ob Mukdenu je trajal tri dni. Rusi se umikajo na utrjene pozicije ob Hunhu. Japoncem se je posrečilo priti na severu Mukdenaskoro do železnice.

Pariz, 9. marca. „Echo de Paris“ javlja iz Petrograda: Kuropatkin je bil prisiljen, opustiti svoje pozicije v centru in na desnem krilu; Rusi zapuščajo Mukden in se umikajo na Tieling. Položaj je za Ruse jako kritičen, ker jim skušajo Japonci na severu prestriči pot, vendar je upati, da se vsled utrujenosti Japoncev ruska armada v redu umakne.

Pariz, 9. marca. V Petrogradu vlada največja potrlost. Minister Jermolov je priznal dopisniku „Matina“, da se je bati kmetskega punta zlasti v harkovski guberniji.

Naprodaj je

kmečka hiša s posestvom

z lepo lego v prijaznem trgu Vojniku. Lega je nekoliko na griču z lepim razgledom in pripravna za kako vilo. Na posestvu se lahko redi 4—5 glav živine. Več se poizve pri Ant. Brezovniku, trgovcu v Vojniku. (114) 1

Špecerijska štelaža

je naprodaj po prav nizki ceni.

Vpraša se pri **Franc Kartinu** št. Jurij ob juž. žel. (102) 2—2

~~~~~

Zahvala.

Ob prebitki izgubi preljubega moža oziroma predobrega očeta

Karol-a Šah-a

posestnika v Liscah

bivšega nekdanjega župana, načelnika in nad 30 letnega uda krajnega šolskega sveta celjske okolice, odbornika kat. podpornega društva, itd. se najsrčneje zahvalujemo ljubim sorodnikom, blagim prijateljem in znancem za izkazano sočutje in tolažbo. Posebno se čutimo dolžni zahvaliti se za podarjene krasne žalne vence slavnemu kraj. šolskemu svetu in občinskemu zastopu, za toliko obilen in časten spreved č. duhovnikom: mil. gosp. opatu Fran-u Ogradi-ju, g. vikarju Gorišek-u g. dr. Somrek-u, ki je rajkega še na dan smrti sprevidel s sv. zakramenti, očetom kapucinom, g. Ivanu Čemažarju, kaplanu teharskemu, blagorodnim udom kraj. šol. sveta celjske okolice in načelniku g. dr. Hrašovec-u, velicecenjenim občinskim odbornikom, g. Glinšek-u županu, občinskemu tajniku g. And. Percu, prednici in čast. materi Angelini Križanič, častitim šolskim sestram, slavnemu učiteljsstvu deške okolišanske šole in ljubi šolski mladini na obeh šolah ter vsem, vsem, ki so spremljali nepozabnega nam rajkega k večnemu počitku in zanj molili. Bog plačaj vsem! Predraga pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Lisce. Teharje, dne 6. marca 1905.

(117) 1

Žalujoci ostali.

Vabilo

občnemu zboru „Posojilnice v Gornjemgradu“

ki se vrši

V nedeljo, dne 19. marca t. l.

ob 1. uri popoldne

v uradnici.

SPORED:

1. Poročilo načelstva,
2. Odobrenje letnega računa,
3. Razdelitev čistega dobička,
4. Volitev 1 odbornika,
5. Predlogi.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se v smislu § 35. isti dan ob 3. uri drugi občni zbor po istem dnevnem redu.

(118) 1

Odbor.

Pojasnilo!

Ker se je zadnji čas razširjala vest, da prodajam češke droge za hmelj, o katerih se govori, da se nahaja v njih rudeči pajk (Die rote Spinne), sem primoran tem potom slavnem občinstvu naznaniti, da je to samo slabo obrekovanje nekkih oseb, in naznanjam, da nisem imel in tudi nimam čeških drogov na prodaj, resnično je pa, da sem prodajal in imam še vedno na prodaj droge za hmelj iz Gornjeavstrijskega.

Rudolf Senica

Žalec.

(124) 3-1

Stenograf

zmožen nemške in slovenske stenografije, se takoj sprejme. Reflektanti, ki so že verzirani v odvetniški praksi, imajo prednost.

Ponudbe naj se pošiljajo **g. dr. Henriku Haasu**, odvetniku v Mariboru. (109) 2—2

Vabilo

na občni zbor

hranilnice in posojilnice v Šmarju
registrovane zadruge z neomejeno zavezo
v pondeljek, dne 20. marca 1905.

ob 1. uri dopoldne

v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva,
2. Potrjenje letnega računa,
3. Razdelitev čistega dobička,
4. Nasveti načelstva in slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti občnega zbora ob 1. uri se isti vrši ob 1¹/₂ uri popoldne v smislu § 40. b. združnih pravil.

(123) 2—1

Načelstvo.

Zmanjševalna dražba

za novo trirazredno šolsko poslopje
v Špitaliču pri Konjicah
bode **v soboto, 18. sušca t. l. ob 10. uri dopoldne v Špitaliču in sicer v šoli.**

Stavba je proračunjena na sledeča dela:

I. zidarska	13955 K 20 v
II. tesarska	3605 „ 49 „
III. mizarska, ključavničarska, steklarska	3810 „ 94 „
VI. kleparska, slikarska, lončarska, strelvod	1140 „ 26 „
V. pohištvo	1900 „ — „
VI. nepričakovani izdatki	1488 „ 11 „
Skupno	25900 K — v

Stavba se bo oddala enemu podjetniku. Vsak dražitelj mora pred dražbo vložiti 2590 K varščine. Kamenje in voda se dobta tikoma stavbišča. Načrti, stroškovnik in stavbna pogodba so na vpogled pri krajnem šolskem svetu v Špitaliču.

Okrajni šolski svet Konjice

8. marca 1905.

(119) 1

Komorní hudební večer

v sále Národního
domu v Mariboru

dne 12. března 1905.

POŘAD:

Jos. Haydn: Quartetto v D.
G. Goltermann: Andante z h. cellového koncertu.
Ant. Dvorák: Moravské dvojzpevy č. 11. 8. 7. 13.
Ch. de Beriot: Adagio z IX. houslového koncertu.
A. Mozart: Klavírní quartetto v A č. IV.

Začátek přesně o 8. hodině.

Ceny míst:

1. místo 2 K; 2. místo 1 K 50 h; 3. místo 1 K; vstup do sálu 80 h; studentský listek 40 h.
Predprodej u p. Jindřicha Krapeka papírníka, Panské ul. č. 38 (Herrengasse).

Po koncertu přátelská zábava. (120) 1

~~~~~

Robert Diehl

Celje

Priporočam svojo najizvrstnejšo, doma žgano **slivovko** in **tropinovec** po najnižji ceni. Nadalje priporočam jako **fino staro slivovko** za zdravila po K 2'40 liter. (100) 5-3

V zalogi imam tudi najboljši **brinovec**.

Staro slivovko in brinjevec pošiljam tudi po pošti od 2 litrov naprej.

Dve sobi

(121) 2-1

v Rotovški ulici št. 2. v I. nadstropju se oddaste takoj.

Vpraša se pri g. **notarju Bašu** ali v **Posojilnici**.

V najem se da

mesarija in gostilna

na zelo ugodnem prostoru na Bizeljskem zaradi smrti. Natančneje pojasnila daje **Anton Škof**, Bizeljsko pri Brežicah.

Odda se z aprilom 1905. (109) 3-1

Kupim stare (88) 3-2

vinske sode

vsake velikosti

Emerich Kuketz, Žalec.

Proda se

še popolnoma dobro ohranjen **kozolec** z šestimi okni za primerno ceno. — Cena in pogoji se zvedo pri **'Maksetu'** v Mozirju ustmeno ali pismeno. (115) 3-2

Fižol, krompir, jabolka sploh vse deželne pridelke

kupi (42) 50-8

Anton Kolenc, trgovec v Celju.

V najem se da

takoj **mesarija** z vsemi potrebnimi prostori in stanovanjem v prijaznem trgu na spodnjem Štajerskem, kjer še ni mesarja. Sprejme pa se tudi kompanjon, vešč mesarije. Kje, pove upravništvo Domovine. (103) 3-2

Usojam se slav. občinstvu naznaniti, da sem

kolodvorsko restavracijo

v **Žalcu**

od g. A. Kuček z 15. t. m. vzel v najem ter se priporočam za obilen obisk in zagotavljam, da se bode točilo le domače pristno vino kakor izborno pivo.

Obenem je tudi skrbjeno za dobro kuhinjo kakor za točno postrežbo in solidne cene. (94) 3-3

Ivan Jama, gostilničar v Žalcu.

Za dober kup!

Ker bodem vendar premestil svojo prodajalno ter imam še nekaj tisoč parov čevljev — razprodajam iste po

izredno znižanih cenah.

Obutev dajem tudi na obroke. Onim, ki kupijo za 20 kron, dodam brezplačno še več različnih stvari. — Za zunanja naročila zadostuje centimeterska mera.

Za mnogobrojen obisk se priporoča (108) 2-2

Štefan Strašek

izdelovalec čevljev, Celje, Graška cesta.

Išče se

101 2-3

oženjen gostilničar za boljšo restavracijo na jako ugodnem prostoru z lepim prostornim gostilniškim vrtom v nekem slovenskem trgu na Spodnjem Štajerskem. Ponudnik mora položiti kavecijo. —

Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „1001“ upravništvu „Domovine“ do konca tega meseca.

Savinska posojilnica v Žalcu

sprejme

uradnika.

V trgovski šoli izobražen ali v tej stroki izvežban ima prednost.

Vstop s 1. aprilom 1905 ali pozneje. — Plača po dogovoru.

Ponudbe se sprejmejo do 25. marca 1905. (122) 3-1

Kajnit je v zalogi!

Kajnit je v zalogi!

! Za spomladno gnojenje !

polja, hmeljevih nasadov, vinogradov, posebno pa travnikov in deteljišč je najcenejše in najboljše fosforovo kislino imajoče umetno gnojilo

Tomaževa žlindra
zvezdna znamka

iz Berolinskih TOMASOVICH tovarn.

Isto ima v zalogi:

Trgovina z železnino „MERKUR“ P. MAJDIČ, Celje

in razpošilja na zahtevo navodila zastoj.

Trgovci in naročniki celih vagonov imajo posebne cene.

Za **Brežice** in **okolico** je prevzela prodajo tvrdka **URŠIČ & LIPEJ**, za **Vransko** in **okolico** gospod **FRAN OSET** na **Vranskem**, katerima naj tamkajšnji odjemalci pošiljajo svoja naročila.

Potnikom v Ameriko

v predvarek !!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez PARIS—HAVRE po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do HAVRE. — Govori in piše se v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zaupljivo na nas, in sprejel bode brezplačno najboljša pojasnila.

Naznanilo in priporočilo.

Napejljava vodovodov!

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vljudno naznanjam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehtnice
(vage)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

Naprava vodnjakov!

I. REBEK, stavbeni in umetni ključar
(465) Celje, Poljske ulice št. 14. 25-24

Kupujte narodni kolek!

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovejšega zistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvolazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) — 18

podružnica **R. A. Smekal.**

Oddajatelj veliko visokosti. Oddajatelj vlč. duhovščine in samostanov. Iz prve roke, t. j. od pridelovalca torej popolno jamstvo za naravno

nepopačeno kavo **PO NAJNIŽJIH CENAH.**

Naša pridelitev kave in čaja na otoku Java se obdeluje jako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišča in okusna, pa jako izdatna. Javaflor imenuje se naša zavarovana znamka.

Kava:

Posilja se 5 kg vrečica, colnine prosto in franko, brez stroškov na vsako pošto. — Marka Javoflor najfinejša gl. 6-95; Marka Javoflor fina zelena gl. 6-20; Java salvador mešanica gl. 6-10; Kapucinska mešanica, žgana gl. 7-.

čaj:

(506) 12-11
1 kilo gl. 2-80, gl. 4-., gl. 5-50.

Cenik brezplačno in franko.

TURK & DRUG

veleposesnik na Javi. — Pošiljatve in skladišča v luki.
TRST, Via dell'acquedotto 62.

Jamaica Rum
Znamka: „Santa Elena“

brez vsakih umetnih, aromatičnih ali parfumnih dišav.

(31) 10-8

Naprodaj v Celju: Anton Ferjen, Josip Matič, Braslovče: A. Zotter, Vransko: J. Laurič, Konjice: H. Zottel, Poličane: A. Schwelz, Rogatec: Josip Berlig, Sp. Dravograd: F. Hattenberger, Slov. gradec: brata Reitter.

Točna in solidna postrežba.

Prva narodna in največja trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnimi predmeti

V CELJU, „Narodni dom“

Rafael Salmič.

Bogato ilustrovane cenike razpošiljam na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno.

--- Za dobro delo jamčim. ---

Pozor! — Znižane cene. — Pozor!

Postrežba točna in poštena.

Svoji k svojim!

(20) — 9

Žužnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. prosinca 1905** pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je bila dosedaj **4%**.

(14) 12

P. Jurišić, lekarnar
Pakrac.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pozor!
Slabemu moč!

Vidmarič kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli“.

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjuje krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse

druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Nsj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURISIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): **12 stekleniče** (1 ducat) **5 K, 24 stekleniče** (2 ducata) **8 K 60 v, 36 stekleniče** (3 ducati) **12 K 40 v, 48 stekleniče** (4 ducati) **16 K, 60 stekleniče** (5 ducatov) **18 K.**

Manj od 12 stekleniče se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih boleznih.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): **2 originalni steklenici 3 K 40 h; 4 originalne steklenice 5 K 80 h; 6 originalnih steklenic 8 K 20 h.**

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURISIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

(501) 20-15